

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ KAMUOYU AÇIKLAMASI

UAÖ İndeks: EUR 44/016/2010
18 Haziran 2010

Türkiye: Barışçıl gösteri yapan kişiler, 'halkı askerlikten soğutmaktan' mahkum oldular

Halil Savda ve üç diğer aktivist, 17 Haziran 2010 günü, Türk Ceza Kanunu'nun 318. maddesi uyarınca, 'halkı askerlikten soğutmaktan' mahkum oldular. Dava, askerlik hizmetini yerine getirmeyi reddettiği için 24 Aralık 2009 tarihinde tutuklanarak askeri cezaevine konmuş olan ve Uluslararası Af Örgütü'nün düşünce suçlusu olarak kabul ettiği vicdani retçi Enver Aydemir'e destek vermek amacıyla 6 Haziran 2010 tarihinde yapılan gösteriye katılmalarının ardından açılmıştı.

Halil Savda, Gökçe Otlı Sevimli ve Zarife Ferda Çakmak 'halkı askerlikten soğutmaktan' altı ay hapis cezasına mahkum edildiler. Gökçe Otlı Sevimli ve Zarife Ferda Çakmak'ın cezaları haklarında daha önce herhangi bir hapis cezası olmadığı için beş yıl süresince ertelendi. Volkan Sevinç, 'halkı askerlikten soğutmak' suçlamasına ek olarak, ayrıca 'polis memurlarına görevleri sırasında hakaret ettiği' gerekçesiyle cezalandırıldı ve toplam bir yıl altı ay hapis cezasına mahkum edildi. Cezası daha sonra ertelendi.

Savcının davaya konu olan basın açıklamasının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek beraatlerini istemesine rağmen, dört aktivist mahkum edildi. Avukatları, Uluslararası Af Örgütü'ne kararı temyiz edeceklerini belirttiler. Mahkumiyet kararının onanması durumunda, Uluslararası Af Örgütü dört aktivisti düşünce suçlusu olarak kabul edecektir.

Halil Savda, bir yıldan az bir süre içinde, 318. madde uyarınca iki defa cezalandırılmıştır. 2009 yılı Haziran ayında, 2007 yılında İsrail büyükelçiliğinin önünde yapılan bir gösteride iki İsraili vicdani retçiyi açıkça desteklediği için bu madde uyarınca cezalandırılmış ve beş ay hapis cezasına mahkum edilmişti.

Uluslararası Af Örgütü'yle konuşan Halil Savda şunları söyledi: "Vicdani retçilerin ve onları destekleyenlerin öldürmeyi reddettikleri için cezalandırılmaları utanç verici birşey. Dünyada savaşlara katılmayı reddetmekten daha insancıl bir duruş olamaz. Ancak 318. madde bu düşünceyi açıklamanın önünde büyük bir engeldir ve barış çağrılarını ve diğer vicdani retçilerle dayanışmayı bir suç haline getirmektedir. 318. madde kalkana kadar kampanyamıza devam edeceğiz."

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'de zorunlu askeri hizmetine karşı vicdani ret hakkını desteklemek amacıyla sesini yükselten kişilerin giderek artan bir şekilde hukuki olarak taciz edilmelerinden kaygı duymaktadır. Uluslararası Af Örgütü, 318. madde uyarınca açılan davaların ifade özgürlüğü hakkını düzenleyen ve Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesini ve Medeni ve Siyasi Haklara ilişkin Uluslararası Sözleşme'nin 19. maddesini doğrudan ihlal ettiğini düşünmektedir.

Uluslararası Af Örgütü, 318. madde uyarınca yargılanan Halil Savda ve insan hakları savunucuları ve gazetecilerin de aralarında bulunduğu diğer kişilerin maruz kaldığı hukuki tacizin son bulması için kampanya yürütmektedir ve Türkiye'yi acilen 318. maddeyi kaldırmaya çağırılmaktadır.

Uluslararası Af Örgütü, Türkiyeli yetkilileri Türk Ceza Kanunu'nun tüm maddelerini ve diğer yasaları ifade özgürlüğünü düzenleyen uluslararası standartlarla uyumlu bir hale getirmeye çağırılmaktadır. Örgüt, ayrıca yetkilileri insan hakları savunucularına karşı açılan davaları takip etmeye ve uluslararası insan hakları hukuku standartları altında korunan hakların kullanılmasını engelleyen tüm soruşturmaları durdurmaya çağırılmaktadır.

Uluslararası Af Örgütü'nün yayınladığı ilgili belgeler

Kamuoyu Açıklaması, *Türkiye: Vicdani ret, bir kişilik bozukluğu değil, insan hakkıdır* (UAÖ İndeks: 44/013/2010), 10 Haziran 2010

<http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR44/013/2010/en>

Son/